

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ „PETRODAVA”
AL JUDEȚULUI NEAMȚ
COMPARTIMENTUL INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Telefon: 0040233211213
Fax: 0040233211666
www.ijsunt.ro
E-mail : isuneamt@yahoo.com

Persoană de contact, ofițer de relații publice
Căpitan Iulian Jugan
Telefon : 0040233211242 sau 0040748041745
E-mail : juganiulian@yahoo.com

28 februarie - Ziua Protecției Civile din România

Informații de background

Activitățile de protecție civilă au debutat odată cu apariția vieții pe pământ și s-au perfecționat direct proporțional cu dezvoltarea pericolelor: războaie, calamități și catastrofe, evenimente grave și de mari proporții care afectau și puneau sub semnul întrebării continuitatea vieții. Din cele mai vechi timpuri se cunosc momente când s-a făcut evacuarea populației, animalelor și bunurilor materiale din calea invadatorilor, s-a făcut înștiințarea și alarmarea, s-au executat măsuri pentru protecția sinistraților și refugiaților sau a răniților de război. Toate acestea au conturat un domeniu de activitate nobil, care de-a lungul timpului a stat în atenția conducătorilor de oști, de stat sau localități.

ROLUL ȘI MISIUNILE PROTECȚIEI CIVILE

I. SCURT ISTORIC

Experiența războaielor, îndeosebi a primului război mondial, a arătat că apărarea activă nu asigură protecția populației civile și funcționarea administrației. Cercetările științifice din deceniile doi și trei ale secolului XX au determinat Marele Stat Major să înființeze structuri în domeniul apărării populației și bunurilor materiale în situații de război.

La 28 februarie 1933, prin Înaltul decret regal nr. 468, se aprobă „**Regulamentul de funcționare a apărării pasive contra atacurilor aeriene**”. Aceasta este data de naștere a protecției civile, desprinsă din apărarea activă, militară.

Înainte de începerea celui de-al doilea război mondial se înființează Comitetul de Coordonare a Apărării Pasive care funcționa pe lângă Ministerul Aerului și Marinei. În aceeași perioadă s-au creat servicii de apărare pasivă și în cadrul altor ministere.

Agravarea situației internaționale a determinat o asiduă preocupare a structurilor nou create pentru a institui măsuri eficiente care să permită limitarea și înlăturarea efectelor bombardamentelor din aer, Parlamentul țării adoptând, în anul 1939, **Legea pentru apărarea antiaeriană activă și pasivă**.

Prin acest act normativ s-au înființat centre de instrucție de apărare pasivă la ministerele Aerului și Marinei, Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, Educației Naționale, Sănătății și Asistenței Sociale, Căilor Ferate, precum și în fiecare județ, municipiu și oraș.

Marile distrugerii ale războiului au determinat înființarea unor subunități de brancardieri, echipe de dezinfectare, grupe de infirmieri și îngrijitori de răniți, cu speranța atenuării suferințelor oamenilor.

Nevoia protecției omului și a bunurilor materiale a determinat înființarea, în anii 1943 și 1944, a unor unități militare de apărare pasivă.

Unitățile de intervenție erau destinate pentru a acționa cu rapiditate în zonele bombardate, având ca misiuni: înlăturarea bombelor neexplodate și dezamorsarea acestora, participarea la stingerea sau limitarea marilor incendii, ridicarea și înlăturarea marilor dărâmături din întreprinderi, repararea imobilelor avariate de incendii și bombardamente, ridicarea de tabere pentru evacuați, sinistrați și adăpostirea diferitelor materiale.

După război, la începutul anului 1952, s-a adoptat „**Regulamentul Apărării locale antiaeriene**”. Organizarea apărării locale antiaeriene se caracterizează prin existența statelor majore de apărare locală antiaeriană la nivelul regiunilor, raioanelor și orașelor mari.

S-au constituit state majore și servicii de specialitate la localități și în întreprinderi pe specialități (sanitare, antichimice, de transmisiuni-alarmare, pentru înlăturarea dărâmăturilor, de pază și ordine, veterinare, de camuflarea luminilor și mascare, de adăpostire etc.).

Cutremurul din 4 martie 1977 pune la grea încercare și apărarea locală antiaeriană. S-au înregistrat 1570 de morți, 11.300 de răniți, 32.900 locuințe prăbușite sau grav avariate, iar 35.000 de familii au rămas fără adăpost. Valoarea pagubelor provocate de seism s-a ridicat la peste 2 miliarde de dolari.

Acționând zi și noapte pentru salvarea de vieți omenești, înlăturarea avariilor și a distrugerilor, apărarea locală antiaeriană a trecut un greu examen.

În anul 1978, „**apărarea locală antiaeriană**” a devenit „**apărarea civilă**” prin adoptarea Legii privind apărarea civilă în ROMÂNIA.

Apărării civile i s-au stabilit prin noua lege și răspunderi în domeniul activității de prevenire, limitarea și înlăturare a urmărilor calamităților naturale și catastrofelor.

După decembrie 1989 ROMÂNIA a ratificat Protocoalele adiționale I și II la Convențiile de la Geneva din 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate, fapt ce a creat condiții perfecționării activității de apărare civilă.

În paralel cu reforma structurilor militare, apărarea civilă intră într-un proces complex de conversie de la o preponderență a misiunilor sale pentru situația de război la o extindere a acestora pentru apărarea împotriva dezastrelor.

Prin Legea apărării naționale nr. 45/01.07.1994, „**apărarea civilă**” devine „**protecția civilă**”.

În septembrie 1996, Parlamentul ROMÂNIEI a adoptat Legea protecției civile nr. 106, stabilind într-o concepție unitară atribuțiunile ce revin factorilor de răspundere în domeniu și modalitățile de acțiune în situații de protecție civilă.

Pe 8 noiembrie 2004, Parlamentul ROMÂNIEI a adoptat **Legea privind protecția civilă nr. 481**, aducând în acord prevederile legale în domeniu cu prevederile legislației nou adoptate privind înființarea Sistemului Național pentru Managementul Situațiilor de Urgență. Această lege a fost modificată și completată cu Legea nr. 212 din 24.05.2006.

Din 15.12.2004, misiunile protecției civile sunt aduse la îndeplinire de componentele Sistemului Național pentru Managementul Situațiilor de Urgență. Din aceeași dată, au luat ființă Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin unificarea și reorganizarea Inspectoratului General al Corpului Pompierilor Militari și a Comandamentului Protecției Civile și inspectoratele pentru situații de urgență județene și al municipiului București, prin unificarea și reorganizarea Inspectoratelor de protecție civilă cu brigăzile/grupurile de pompieri militari.

Ideea unificării structurilor de protecție civilă și pompieri a apărut după 1995, probabil în urma contactelor internaționale și a schimbului de informații în domeniu prilejuit de acestea, ca o posibilă soluție pentru gestionarea situațiilor de dezastru ce se manifestau cu o frecvență tot mai mare, în condițiile în care principiile de organizare ale formațiunilor de protecție civilă nu mai erau în acord cu realitățile economico-sociale ale României, acestea deprofesionalizându-se încet-încet ca urmare a fluctuațiilor foarte mari de personal din agenții economici.

O primă materializare a acestei idei a constituit-o „*Ordonanța nr. 88/30.08.2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență*”.

Aceasta a fost aprobată și modificată prin Legea nr. 363/07.06.2002, fără a se trece însă la punerea în aplicare deoarece cadrul general nu era creat.

Proliferarea atentatelor teroriste pe plan internațional și îndeosebi a celor îndreptate împotriva statelor membre ale NATO, cu efecte dramatice asupra vieții și sănătății unui număr din ce în ce mai mare de persoane, multiplicarea riscurilor nonmilitare la adresa securității naționale, frecvența tot mai mare a dezastrelor, pe fondul schimbărilor climatice radicale, inexistența unui sistem instituțional bine încheiat care să asigure managementul și gestionarea situațiilor de urgență, precum și necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în procesul aderării la Uniunea Europeană, au determinat promovarea *Ordonanței de Urgență nr. 21/15.04.2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență*. S-a creat astfel cadrul pentru aplicarea prevederilor Ordonanței nr. 88/30.08.2001. Aceasta a fost modificată și completată cu Ordonanța de urgență nr. 25/21.04.2004, aprobată cu Legea nr. 329/08.07.2004.

Guvernul României a adoptat prin H.G.R. nr. 547 din 09.06.2005, **Strategia națională de protecție civilă** care cuprinde obiectivele și opțiunile fundamentale privind îndeplinirea, prin mijloace și pe căi de acțiune specifice forțelor de protecție, a politicii de securitate națională a statului român în domeniul prevenirii și protecției populației, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu și factorilor de mediu în caz de dezastre și/sau război, precum și pregătire și ducerea acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea efectelor acestora.

II. STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PROTECȚIE CIVILĂ

Strategia stabilește locul și rolul Protecției Civile din România în cadrul eforturilor de realizare a obiectivelor prevăzute în Strategia de securitate națională și strategia de ordine publică precum și a obiectivelor Uniunii Europene privind cooperarea în domeniu.

Strategia protecției civile constituie documentul fundamental care orientează sistemul național al protecției civile din România pentru îndeplinirea misiunilor stabilite prin lege.

Protecția civilă, în calitatea sa de componentă a structurilor de protecție, reprezintă una din formele de asigurare a securității naționale.

Strategia protecției civile a fost elaborată pe următoarele considerente:

→ România, membră NATO nu are inamici declarați, se bucură de relații pașnice cu vecinii, iar probabilitatea apariției, pe termen scurt și mediu, a unei amenințări militare majore la adresa securității sale este minimă, dar prin dispunerea sa geografică, formele de relief, caracterul temperat-continental al climei, densitatea elementelor de infrastructură, a gradului mediu de dezvoltare economică, prin densitatea populației, gradul și nivelul de instruire a populației în vederea cunoașterii modului de comportare și acordare a ajutorului sau a primului ajutor în situații de dezastre, prin teritoriul său și populația dispusă în acest areal, rămâne vulnerabilă la formele de manifestare violentă a tuturor tipurilor de dezastre și conflicte militare, iar necesitatea unei capacități de răspuns credibile și permanente se impune.

→ Strategia este în mod evident preventivă și participativă.

Esența strategiei este cuprinsă în patru **concepte strategice**:

→ **CAPACITATE DE RĂSPUNS CREDIBILĂ** - presupune o permanentă capacitate de reacție eficientă și adecvată la riscurile existente și probabile la adresa securității individuale și colective a populației civile. Pe baza evaluărilor și prognozelor realiste asupra riscurilor existente structurile de protecție civilă trebuie să aibă permanent capacitatea de intervenție corespunzătoare gradului de pericol la care este supusă populația.

→ **RESTRUCTURAREA ȘI MODERNIZAREA** - constă în realizarea unor structuri adecvate riscurilor la care este supusă România, dar și celor specifice structurilor teritorial-administrative, instituțiilor publice sau agenților economici, dimensionate și înzestrate la posibilitățile de susținere financiară de care dispun administrațiile publice centrale și locale.

→ **PARTENERIATUL OPERAȚIONAL INTENSIFICAT** - cu structuri similare din țări membre și parteneri NATO și UE se bazează pe parteneriatele speciale, bilaterale și multilaterale, ca și pe dezvoltarea altora, care servesc la creșterea gradului de siguranță și protecție al populației civile, atât pe timp de pace, cât și pe timp de criză sau război.

→ **INTEGRAREA GRADUALĂ** - are în vedere faptul că un mediu de securitate colectivă reprezintă cel mai bun mijloc de a ne proteja interesele naționale în secolul XXI.

Strategia inventariază **riscurile la care sunt supuse populația și teritoriul României**, ajungându-se la următoarele **concluzii**:

→ În prezent, riscul confruntării militare rămâne redus. Totuși există riscuri non-militare și militare dificil de prevăzut și apreciat și care ar putea evolua în amenințări. Din punct de vedere al protecției civile, o anumită parte a riscurilor non-militare pot fi clasificate în riscuri naturale și tehnologice care, la rândul lor, pot fi transnaționale, zonale, județene și locale.

Riscurile naturale cuprind totalitatea fenomenelor naturale periculoase în cadrul cărora parametrii de stare se pot manifesta în limite variabile de instabilitate de la normal către pericol, datorate pământului (cutremure, alunecări de teren, avalanșe), apei (inundații, ninsori abundente), aerului (furtuni, uragane, taifunuri), variațiilor de temperatură (îngheț, secetă, caniculă), alte evenimente neprevăzute (epidemii, epizootii).

Riscurile tehnologice cuprind totalitatea evenimentelor datorate acțiunii umane, involuntare sau intenționate, care conferă elementelor infrastructurii probabilitatea de a funcționa în limite cuprinse între normal și periculos până la dezastre cu efecte distructive asupra siguranței cetățenilor, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu.

Din punct de vedere al ariei de manifestare, riscurile pot fi clasificate astfel:

- **Riscurile naturale și tehnologice transnaționale** sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul a două sau mai multe state.
- **Riscurile naturale și tehnologice zonale** sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul a două sau mai multe județe.
- **Riscurile naturale și tehnologice județene** sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul unui singur județ (două sau mai multe localități).
- **Riscurile naturale și tehnologice locale** sunt acele riscuri care, ca urmare a evoluției lor, amenință teritoriul unei singure localități).

III. APĂRAREA NAȚIONALĂ, LOCUL ȘI ROLUL PROTECȚIEI CIVILE

Conform prevederilor Legii nr. 45/1994, cu modificările și completările ulterioare, **apărarea națională** cuprinde ansamblul de măsuri și activități adoptate de statul român în scopul de a garanta suveranitatea națională, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională.

Sistemul național de apărare cuprinde:

- conducerea;
- forțele;
- resursele și
- infrastructura teritorială.

Conducerea sistemului național de apărare este un atribut exclusiv și inalienabil al autorităților constituționale ale statului și se realizează de către:

- Parlament;
- Președintele ROMÂNIEI;
- Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- Guvernul ROMÂNIEI;
- Ministerul Apărării Naționale;
- autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniul apărării naționale;
- Marele Cartier General (conducerea acțiunilor militare la nivel strategic, în timp de război);
- comandanții militari în județe și municipiul BUCUREȘTI (conducere militară la război).

Forțele destinate apărării se compun din:

- forțele armate și

- forțele de protecție.

Forțele armate cuprind:

- Armata;
- M.U. și U. din subordinea Ministerului de Interne;
- serviciile de informații ale statului;
- alte formațiuni de apărare armată organizate potrivit legii.

Forțele de protecție cuprind:

- unitățile și formațiunile de protecție civilă;
- formațiunile sanitar-voluntare ale Crucii Roșii;
- alte formațiuni ce se vor stabili prin lege.

Resursele apărării naționale se constituie din totalitatea resurselor umane, financiare, materiale și de altă natură, pe care statul le asigură și le angajează în susținerea eforturilor de apărare a țării.

Infrastructura teritorială se constituie din ansamblul lucrărilor și amenajărilor teritoriului care pot fi folosite în scopul apărării naționale.

Protecția civilă este o componentă a sistemului securității naționale și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice, măsuri și sarcini organizatorice, tehnice, operative, cu caracter umanitar și de informare publică, planificate, organizate și realizate în scopul prevenirii și reducerii riscurilor de producere a dezastrelor, protejării populației, bunurilor și mediului împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență, conflictelor armate și înlăturării operative a urmărilor acestora și asigurării condițiilor necesare supraviețuirii persoanelor afectate.

Activitatea de protecție civilă este de interes național, are caracter permanent și se bazează pe îndeplinirea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice centrale și locale, celorlalte persoane juridice de drept public și privat române, precum și persoanelor fizice.

Se observă necesitatea punerii în acord a prevederilor Legii apărării naționale nr. 45/1994 cu prevederile legislației în domeniul situațiilor de urgență.

IV. PROBLEMATICA PROTECȚIEI CIVILE ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL UMANITAR

Actul de naștere și funcționare al protecției civile în dreptul internațional umanitar este Protocolul nr. I de la Geneva din 8 iunie 1977, instrument adițional Convențiilor din 1949.

Conceptul de protecție civilă a fost definit, cu valențe juridice, în art. 61 din cadrul acestuia. Datorită concepțiilor și structurilor foarte diferite ale acestei instituții, ea nu a putut fi definită decât prin **funcțiile** sale, și anume:

- serviciul de alertă;
- evacuarea;
- aplicarea măsurilor de camuflaj;
- asigurarea adăpostirii prin amenajarea spațiilor;
- asigurarea primului ajutor medical și serviciului sanitar;
- salvarea sinistraților;
- localizarea și stingerea incendiilor;
- depistarea și marcarea zonelor periculoase;
- decontaminarea și măsuri similare de protecție;
- adăpostirea și aprovizionarea de urgență;
- ajutor în caz de urgență pentru restabilirea și menținerea ordinii în zonele sinistrate;
- restabilirea de urgență a serviciilor indispensabile de utilitate publică;
- servicii funerare de urgență;
- ajutor în ocrotirea bunurilor esențiale pentru supraviețuire;
- alte activități suplimentare necesare îndeplinirii oricărei sarcini menționate mai sus.

Protocolul adițional nr.1/1977 prevede faptul că organismele de protecție civilă ca și personalul acestora sunt respectate și protejate astfel încât să se achite de sarcinile lor. În teritoriile ocupate, acestea primesc de la autorități facilitățile necesare desfășurării activităților. Puterea de ocupație nu trebuie să oblige, să constrângă sau să incite aceste organisme.

Protecția la care au dreptul organismele civile de protecție civilă, personalul, clădirile, adăposturile și materialele lor, încetează atunci când acestea comit sau sunt întrebuițate pentru a comite acte dăunătoare inamicului.

Organismele de protecție civilă, personalul, clădirile și materialele acestora trebuie să fie identificate atunci când sunt consacrate în exclusivitate îndeplinirii sarcinilor de protecție civilă. Semnul distinctiv internațional constă dintr-un triunghi echilateral albastru pe fond portocaliu.

Membrii forțelor armate afectate organismelor de protecție civilă și ai unităților militare de protecție civilă sunt respectați și protejați dacă:

- sunt folosiți în exclusivitate pentru sarcini de protecție civilă;
- nu îndeplinesc alte sarcini militare în timpul conflictului;
- se disting net de ceilalți membri ai forțelor armate, purtând foarte vizibil semnul distinctiv internațional al protecției civile; acesta trebuie să fie suficient de mare;
- posedă carte de identitate;
- sunt dotați numai cu arme individuale ușoare în vederea menținerii ordinii sau pentru propria apărare;
- nu participă direct la ostilități;
- își îndeplinesc sarcinile lor de protecție civilă numai pe teritoriul național.

V. ATRIBUȚIILE ȘI ORGANIZAREA PROTECȚIEI CIVILE ÎN ROMÂNIA

Principalele atribuții ale protecției civile sunt următoarele:

- a) identificarea și gestionarea tipurilor de riscuri generatoare de dezastre naturale și tehnologice de pe teritoriul României;
- b) culegerea, prelucrarea, stocarea, studierea și analizarea datelor și informațiilor referitoare la protecția civilă;
- c) informarea și pregătirea preventivă a populației cu privire la pericolele la care este expusă, măsurile de autoprotecție ce trebuie îndeplinite, mijloacele de protecție puse la dispoziție, obligațiile ce îi revin și modul de acțiune pe timpul situației de urgență;
- d) organizarea și asigurarea stării de operativitate și a capacității de intervenție optime a serviciilor pentru situații de urgență și a celorlalte organisme specializate cu atribuții în domeniu;
- e) înștiințarea autorităților publice și alarmarea populației în situații de protecție civilă;
- f) protecția populației, a bunurilor materiale, a valorilor culturale și arhivistice, precum și a mediului împotriva efectelor dezastrelor și ale conflictelor armate;
- g) asigurarea condițiilor de supraviețuire a populației în situații de protecție civilă;
- h) organizarea și executarea intervenției operative pentru reducerea pierderilor de vieți omenești, limitarea și înlăturarea efectelor calamităților naturale și a celorlalte situații de protecție civilă;
- i) asanarea și neutralizarea teritoriului de muniție rămasă neexplodată din timpul conflictelor militare;
- j) participarea la misiuni internaționale specifice;
- k) constituirea rezervelor de resurse financiare și tehnico-materiale specifice.

Îndeplinirea atribuțiilor specifice de protecție civilă se realizează, potrivit legii, de către serviciile de urgență publice sau private, profesioniste și voluntare.

Organizarea protecției civile la nivelul unităților administrativ-teritoriale, al instituțiilor publice, al agenților economici și al organizațiilor neguvernamentale se realizează în raport cu clasificarea acestora din punct de vedere al protecției civile și constă în:

- a) constituirea organismelor și structurilor pentru managementul situațiilor de urgență, inclusiv al protecției civile;
- b) constituirea serviciilor pentru situații de urgență;
- c) încadrarea inspectorilor și/sau a personalului de specialitate în domeniul protecției civile;
- d) întocmirea planurilor de analiză și de acoperire a tipurilor de riscuri în teritoriul de competență sau în domeniul de activitate;
- e) planificarea și organizarea activităților de pregătire a populației și a salariaților privind protecția civilă;
- f) organizarea evacuării în caz de urgență civilă;
- g) organizarea cooperării și a colaborării privind protecția civilă;
- h) planificarea resurselor.

VI. ÎNCHEIERE

Cooperarea în domeniul protecției civile este asigurată de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și inspectoratele județene și al municipiului București.

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență este autoritate de reglementare în domeniul protecției civile.

Controlul de stat în domeniul protecției civile se realizează prin activități de reglementare, avizare, autorizare, atestare, recunoaștere, verificare și control și se exercită prin Inspekția de Prevenire din structura Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, respectiv prin inspekțiile de prevenire din cadrul inspectoratelor județene și al municipiului București, în scopul aplicării unitare a prevederilor legale pe întreg teritoriul României.

La cei 78 de ani de existență, protecția civilă se prezintă ca o structură flexibilă, capabilă să asigure un climat de încredere și siguranță cetățenilor, demonstrat de înaltul profesionalism al cadrelor militare și personalului civil, pe timpul intervențiilor pentru înlăturarea efectelor produse de dezastre. Acest lucru s-a realizat prin îmbunătățirea managementului apărării împotriva dezastrelor, prin acțiuni de identificare a riscurilor potențiale de producere a dezastrelor cu urmări distructive majore asupra populației, infrastructurii și mediului, adaptarea și perfecționarea bazei legislative în concordanță cu cerințele integrării în NATO și UE.

Putem spune că, la cei 78 de ani, Protecția Civilă reprezintă o structură de bază a țării, modernă și eficace, cu vocație europeană, menită să asigure siguranța și liniștea comunității și cetățeanului. Urmând spiritul unor tradiții de zeci de ani, lucrătorii de astăzi ai protecției civile își onorează, uneori cu prețul sacrificiului suprem, misiunea umanitară de protejare a vieții și avutului cetățenilor în situații de urgență.

INSPECTOR ȘEF
Colonel
NIȚICĂ IOAN